Tun
Pembela Nusa & Bangsa

Oleh:

Pelajar-Pelajar Tingkatan 6 Atas II

Sek. Men. Perempuan Methodist

Kelang Selangor

Tarikh : 26/4/84

Nama-nama yang [illegible]

NAMA	[illegible]
1. SAFIAH [illegible]	[illegible]
2. [illegible]	[illegible]
3. [illegible]	[illegible]
4. [illegible]	[illegible]
5. [illegible]	[illegible]
6. [illegible]	[illegible]
7. [illegible]	7199084
8. MARIAM BT SELAMAT	7309926
9. [illegible] BT GHAZALI	[illegible]
10. [illegible]	[illegible]
11. [illegible]	[illegible]
12. [illegible]	[illegible]
13. [illegible]	[illegible]
14. [illegible]	[illegible]
15. [illegible]	[illegible]
16. [illegible]	[illegible]
17. [illegible]	[illegible]

Nama-nama yang terlibat dalam biografi ini ialah:-

	NAMA	NO.KAD PENGENALAN
1.	SAFIAH HJ.HUSSIN (KETUA)	7360089
2.	SHAHIDA BT SALLEH (JURUTAIP)	7448574
3.	FARIDAH HJ.MOHD.SUKRI (JURUTAIP)	7281534
4.	CATHERINE TEH BEE HEOH	7499543
5.	DERMAWATI BT ABD.KARIM	7228864
6.	FARIDAH BG SULAIMAN	7358390
7.	HASANAH BT KUSIN	7199084
8.	HASNAH BT SELAMAT	7309926
9.	MAIMUN BT GHAZALI	7281727
10.	HO SIEW LIAN	7499641
11.	ROHANA BT MAT ISA	7312690
12.	ROHAYA BT MUSA	7448727
13.	ROZIDAH BT MOHD.YUSOFF	7359542
14.	SITI HAFSAH BT JURAIMI	7359451
15.	SARAH BT NORDIN	7471686
16.	WONG FEE LIN	7005985
17.	ZALEHA BT YAHYA	7309183

Tun

Pembela Nusa Dan Bangsa

Siapa yang tidak mengenali Tun? Seorang pemimpin yang mengamalkan prinsip berdisiplin dan berdedikasi sebagai konsep hidup beliau. Prinsip ini jugalah yang diamalkan oleh beliau semasa memegang teraju negara.

Abdul Razak, anak sulung Dato' Hussein Bin Mohd Taib (Orang Kaya Indera Shahbandar, Pahang) dan Hajjah Teh Bt Daud telah dilahirkan pada 11hb Mac 1922 di Pulau Keladi, Pahang. Walaupun anak pembesar Pahang, beliau telah dibesarkan oleh datuknya di Kampung Jambu Langgar, Pahang dalam suasana perkampungan dan dididik dengan penuh disiplin. Semenjak kecil lagi beliau telah didedahkan kepada kehidupan rakyat yang serba kekurangan di mana kebanyakan mereka adalah petani yang hidup kais pagi makan pagi, kais petang makan petang.

Abdul Razak mendapat pendidikan awal di sebuah sekolah umum di kampungnya. Beliau telah merasakan bagaimana susah-payah seorang anak ketika itu untuk mendapat pendidikan; terpaksa berulang-alik sejauh 4 batu setiap hari dari rumah ke sekolah dengan berbekalkan duit satu sen. Walaupun dididik secara tradisional namun begitu dari sekolah rendah lagi beliau telah menunjukkan kemampuan yang cemerlang dalam pelajaran. Keadaan sekolah yang berlantaikan tanah, berdindingkan papan dan beratapkan nipah tidak sedikitpun melemahkan semangat beliau untuk terus maju dalam pelajaran. Setiap tahun beliau dapat menggondol hadiah cemerlang dalam darjahnya.

Justeru itu beliau dihantar ke Kolej Melayu, Kuala Kangsar dan kemudiannya ke Raffles College, Singapura untuk melanjutkan pelajarannya. Semasa di Kolej Melayu dan Raffles College, beliau telah membuktikan kebolehannya dalam bidang pelajaran dan sukan. Pada tahun 1939, beliau menjadi ahli jawatankuasa sukan Kolej Melayu, Kuala Kangsar. Beliau merupakan seorang penuntut yang aktif di bidang sukan, terutama bolasepak dan hoki. Dalam permainan bolasepak, beliau menjadi penolong ketua pasukan dan merupakan pertahanan yang kuat,

Tun

Pembela Nusa Dan Bangsa

Siapa yang tidak mengenali Tun? Seorang pemimpin yang mengamalkan prinsip berdisiplin dan berdedikasi sebagai konsep hidup beliau. Prinsip ini jugalah yang diamalkan oleh beliau semasa memegang teraju negara.

Abdul Razak, anak sulung Dato' Hussein Bin Mohd Taib (Orang Kaya Indera Shahbandar, Pahang) dan Hajjah Teh Bt Daud telah dilahirkan pada 11hb Mac 1922 di Pulau Keladi, Pahang. Walaupun anak pembesar Pahang, beliau telah dibesarkan oleh datuknya di Kampung Jambu Langgar, Pahang dalam suasana perkampungan dan dididik dengan penuh disiplin. Semenjak kecil lagi beliau telah didedahkan kepada kehidupan rakyat yang serba kekurangan di mana kebanyakan mereka adalah petani yang hidup kais pagi makan pagi, kais petang makan petang.

Abdul Razak mendapat pendidikan awal di sebuah sekolah umum di kampungnya. Beliau telah merasakan bagaimana susah-payah seorang anak ketika itu untuk mendapat pendidikan; terpaksa berulang-alik sejauh 4 batu setiap hari dari rumah ke sekolah dengan berbekalkan duit satu sen. Walaupun dididik secara tradisional namun begitu dari sekolah rendah lagi beliau telah menunjukkan kemampuan yang cemerlang dalam pelajaran. Keadaan sekolah yang berlantaikan tanah, berdindingkan papan dan beratapkan nipah tidak sedikitpun melemahkan semangat beliau untuk terus maju dalam pelajaran. Setiap tahun beliau dapat menggondol hadiah cemerlang dalam darjahnya.

Justeru itu beliau dihantar ke Kolej Melayu, Kuala Kangsar dan kemudiannya ke Raffles College, Singapura untuk melanjutkan pelajarannya. Semasa di Kolej Melayu dan Raffles College, beliau telah membuktikan kebolehannya dalam bidang pelajaran dan sukan. Pada tahun 1939, beliau menjadi ahli Jawatankuasa sukan Kolej Melayu, Kuala Kangsar. Beliau merupakan seorang peminat yang aktif di bidang sukan, terutama bolasepak dan hoki. Dalam permainan bolasepak, beliau menjadi penolong ketua pasukan dan merupakan pertahanan yang kuat.

cekap dalam menggunakan kaki kiri dan kepalanya. Dalam permainan Squash Rackets, beliau selalu bersaing dan berlawan dengan Tuanku Jaafar (Yang Dipertuan Besar Negeri Sembilan sekarang). Dalam kejohanan perseorangan Squash Rackets 1939, Tuanku Jaafar mengalahkan beliau di dalam perlawanan ini. Selain dari aktif dalam sukan, pada tahun 1939 Abdul Razak juga menganggotai pasukan kadet Kolej Melayu, Kuala Kangsar. Oleh kerana kebolehannya sebagai seorang kadet yang bijak memimpin pasukannya dengan penuh disiplin, maka beliau telah dinaikkan pangkat dari Kopral kepada Sarjan dalam bulan April 1939. Kecekapan terbukti lagi bila beliau berjaya menamatkan pengajian undang-undang di Lincoln's Inn, London hanya dalam tempoh 18 bulan.

Semasa di London, Abdul Razak tidak mensia-siakan peluang yang ada untuk mendalami bidang politik dan memupuk konsep hidup dengan pemikiran yang luas. Beliau terkenal sebagai pemimpin pelajar yang cergas dalam Kesatuan Melayu United Kingdom dan Malayan Forum yang dipengaruhi oleh Parti Buruh British. Di tanahair pula, beliau mula aktif dalam bidang politik dalam tahun 1950 apabila menceburkan diri dalam UMNO dan dipilih menjadi Ketua Bahagian Pemuda Cawangan Pahang. Dalam tahun 1951, beliau dipilih menjadi Timbalan Yang Dipertua UMNO di samping Tengku Abdul Rahmna yang menjadi Yang Dipertua menggantikan Datuk Onn yang telah pun bersara. Beliau dipilih tanpa bertanding.

Semasa kerajaan mengadakan pilihanraya bagi kali pertama pada tahun 1955 iaitu pada bulan Julai, beliau merupakan salah seorang pegawai penerangan pilihanraya bagi Parti Perikatan. Manifesto yang diperjuangkan mengandungi 3 polisi iaitu ekonomi, politik dan sosial. Atas usahanya yang gigih dan tidak mengenal jemu serta kaliber yang ada pada dirinya, beliau telah menang dengan cemerlang bagi kerusi kawasan Semantan dalam negeri Pahang, dalam Pilihanraya Persekutuan tersebut.

Pada 9hb Ogos 1955, beliau telah diberi kepercayaan untuk menjawat jawatan Menteri Pelajaran dalam Kabinet Pertama Perseku-

tuan Tanah Melayu. Waktu itu beliau berusia 33 tahun dan adalah anggota kabinet yang termuda sekali. Langkah pertamanya adalah menubuhkan satu jawatankuasa untuk membuat cadangan-cadangan mengujudkan sistem pelajaran kebangsaan iaitu satu sistem pelajaran bagi seluruh negara. Jawatankuasa ini dikenali sebagai Jawatankuasa Laporan Razak. Sebenarnya tujuan asas Jawatankuasa Laporan Razak ialah untuk mengujudkan satu sistem pelajaran kebagsaan yang boleh menyatupadukan kanak-kanak dari semua bangsa dan keturunan. Kesemua syor-syor jawatankuasa itu telah dikemukakan kepada kerajaan dalam bulan Mei 1956. Dasar pelajaran kebangsaan yang wujud hari ini juga adalah berasaskan kepada Laporan Razak.

Dalam usaha untuk menuntut kemerdekaan sepenuhnya bagi Tanah Melayu beliau adalah salah seorang dari empat wakil Parti Perikatan yang turut serta pergi ke London. Rombongan ini diketuai oleh Tengku Abdul Rahman. Dalam rundingan yang berlangsung di Lancester House ini, pihak British telah bersetuju memberikan kemerdekaan kepada Tanah Melayu pada 31hb Ogos 1957. Abdul Razak kemudiannya dilantik menjadi Timbalan Perdana Menteri selepas merdeka.

Kementerian Pembangunan Negara dan Luar Bandar ditubuhkan dalam tahun 1959 dengan tujuan untuk membaiki keadaan ekonomi di daerah-daerah luar bandar. Dalam tahun 1960, beliau diberi kepercayaan menjadi menteri di Kementerian itu. Untuk mengujudkan satu pentadbiran yang cekap beliau telah membentuk jawatankuasa di beberapa peringkat kampung hinggalah negeri, yang dikehendaki selalu mengadakan mesyuarat di bilik khas atau bilik gerakan yang mempunyai berbagai peta, carta, perangkaan bagi menunjukkan tiap kawasan. Bilik Gerakan Negara di Kuala Lumpur adalah pusat segala rancangan. Di sini ia mempunyai buku yang dipanggil Buku Merah. Buku ini mengandungi berbagai-bagai peta, carta, dan lain-lain butir kemajuan tempat di mana projek sedang dijalankan supaya segala rancangan pembangunan luar bandar berjalan dengan licin dan sempurna. Beliau selalu melawat kawasan luar bandar untuk meninjau keadaan sebenarnya. Beliau tidak menghiraukan panas terik matahari atau hujan biarpun kawasan itu terlalu mundur dan hanya sam-

pan menjadi penghubung. Ini semata-mata untuk melihat sendiri di samping bertanya masalah penduduk di kampung tersebut.

Lembaga Tanah Persekutuan atau FELDA di zaman Tun sebagai Menteri Pembangunan Negara dan Luar Bandar telah memainkan peranan yang penting dalam usaha menyelesaikan masalah tanah. Khidmat beliau dalam pembangunan luar bandar Malaysia telah mendapat penghargaan bila mana beliau kemudian menerima hadiah Magsaysay pada 13hb Ogos 1969. Atas usahanya yang tidak mengenal jemulah rakyat telah mendapat kehidupan yang lebih baik dari golongan yang tidak berada.

Konsep demokrasi beliau berasaskan keseimbangan sosial dan ekonomi di mana semua rakyat dapat memainkan peranan dalam kemajuan negara. Politik Melayu pula dipaparkan oleh beliau dalam atau dengan kata-kata 'Kepimpinan Melayu mestilah kepimpinan luar bandar'. Pembangunan negara sangat bererti kerana menurut beliau benteng-benteng pertahanan kedaulatan negara bukan sahaja terletak pada pertahanan tetapi yang lebih penting ialah pembangunan.

Semasa menjadi Penolong Setiausaha pada 1hb November 1950, beliau dilantik dengan rasminya sebagai Orang Kaya Indera Shahbandar, yang ke 10 bagi menggantikan tempat ayahandanya. Penganugerahan ini membawa gelaran Dato'.

Jodoh pertemuan di tangan Tuhan. Pada tahun 1952, berlangsunglah perkahwinan di antara Dato' Abdul Razak dengan Rahah Binti Haji Mohd Noah di Johor Bharu. Tun sebagai seorang yang patuh kepada orang tuanya, telah memenuhi hasrat allahyarham ayahnya supaya beliau memperisterikan orang Johor. Memang nasib Toh Puan Rahah baik, dari beratus-ratus gadis Johor yang beliau temui, anak gadis Haji Mohd Noah iaitu seorang pegawai Jabatan Agama Johor ini telah menjadi pilihannya untuk menjadi pasangan hidup. Dengan adanya sifat tolak ansur antara mereka berdua, perkahwinannya kekal hingga ke akhir hayat beliau. Hasil dari perkahwinan ini, beliau telah dikurniakan oleh Allah dengan 5 orang putera yang kacak-kacak.

Didikan yang dedikasi dan penuh disiplin yang diberikan kepada anak-anaknya, maka tidak hairanlah kepada kita bahawa salah

seorang dari anak-anaknya mungkin akan mengikut jejak langkahnya. Ini jelas terbukti sekarang ini, anaknya yang sulung iaitu Mohd Najib yang telah pun menjadi ataupun mendapat gelaran Dato', telah mewarisi gelaran Orang Kaya Indera Shahbandar seperti ayahnya. Dato' Mohd Najib juga sekarang ini telah pun menjadi Menteri Besar Pahang, mendapat pendidikan dalam bidang ekonomi dari Universiti Nottingham, England. Begitu juga anak-anaknya yang lain, semuanya mendapat didikan pelajaran yang sempurna hingga ke peringkat universiti di luar negeri.

Walaubagaimana sibuk sekali pun Tun dengan tugas-tugasnya sebagai seorang pemimpin, namun sebagai seorang Islam beliau tidak lupa kewajibannya kepada Allah dalam melaksanakan rukun Islam yang kelima. Lambaian Kaabah yang memanggil-manggil seolah-olah menyerunya untuk segera menunaikan fardhu haji. Atas desakan sanubarinya maka Tun telah berjumpa dengan Perdana Menteri Tunku Abdul Rahman untuk menyatakan hasratnya dan meminta kebenaran bercuti sejenak untuk pergi ke Mekah untuk menyahut seruan Kaabah. Jadi pada 17hb Mei 1961, bertolaklah Tun ke Jeddah bersama isterinya dan ditemani oleh Encik Khir Johari dengan menaiki kapalterbang. Ketibaannya di sana disambut mesra oleh Duta Malaysia di Mesir iaitu Encik Mohd Ghazali Jawi. Bak kata pepatah, sambil menyelam minum air. Begitulah halnya dengan Tun. Sambil menunaikan fardhu haji, kesempatan ini tidak disia-siakan, beliau telah membuat pertemuan demi pertemuan serta perbincangan dengan pembesar-pembesardi Mekah dengan harapan mempereratkan tali persaudaraan dan memohon bantuan berupa material dari kerajaan Timur Tengah. Setelah selesai menunaikan rukun Islam yang kelima, pulanglah Tun ke tanahair dengan selamat.

Pada 14hb Januari 1976, pulanglah Tun ke rahmatullah di London Clinic akibat penyakit lukemia yang dihidapinya. Berita kematian beliau begitu mengejutkan seluruh rakyat Malaysia serta rakan seperjuangan beliau di seluruh negara. Telah diketahui bahwa beliau tidak sihat dari gambar-gambar yang disiarkan di media massa. Tubuh Tun kelihatan begitu kurus. Sebelum itu pada tahun 1970,

doktor yang merawat Tun telah meramalkan bahawa beliau tiada harapan untuk hidup lama. Tetapi dengan kuasa Allah beliau berpeluang untuk hidup selama enam tahun lagi. Walaupun keputusan itu begitu pahit dirasakan, namun Tun masih kelihatan begitu tenang dan tetap mahu menyembunyikan penderitaan yang ditanggongnya di sebalik senyuman dari pengetahuan umum. Inilah satu sifat yang terpuji seorang pemimpin seperti Tun yang terkenal sebagai seorang yang berdisiplin dan berdedikasi. Beliau tidak mahu penderitaan yang ditanggongnya dihebohkan semata-mata kerana tidak suka menyusahkan rakyat. Hanya sebilangan kecil saja yang tahu betapa serius penyakit yang sedang yang ditanggong oleh Tun ketika itu.

Walaupun dalam keadaan uzur, Tun masih mampu melipatgandakan usahanya dalam berbagai bidang. Ya, begitulahTun yang berjiwa pemimpin yang begitu gigih memimpin Malaysia ke mercu kejayaan. Kemudian pada 22hb Disember 1975, beliau telah pergi ke London untuk menjalani pemeriksaan doktor. Pada awalnya rawatan yang diterima menunjukkan kejayaan dan beliau beransur pulih. Tetapi dengan tiba-tiba penyakitnya menyerang semula dan menjadi bertambah serius sehingga akhirnya beliau gagal untuk diselamatkan. Tun menghembuskan nafasnya yang terakhir sebelum sempat pulang ke tanahair dalam usianya yang menjangkau 56 tahun.

Kepulangan Tun disambut dengan cucuran airmata dari segenap lapisan masyarakat yang penuh sesak menanti di lapangan terbang antarabangsa Subang. Pada masa itu suasana suram menyelubungi ibu negara. Kelihatan hanya muka-muka sedih sayu dan sedu sedan kedengaran di sana sini mengiringi pemergian beliau. Sebagai seorang tokoh yang gigih dan banyak berjasa kepada negara, beliau telah disemadikan di Makam Pahlawan di Masjid Negara bertentangan dengan makam rakan seperjuangan beliau iaitu Allahyarham Tun Dr. Ismail.

Tun sebagai seorang putera bangsa yang berjasa telah mengabdikan diri selama lebih 20 tahun kepada nusa dan bangsa. Pemergian Tun merupakan satu kehilangan yang sukar dicari ganti. Walaupun ada pepatah yang mengatakan bahawa 'Yang patah akan tumbuh

doktor yang merawat Tun telah meramalkan bahawa beliau tiada mampu untuk hidup lama. Tetapi dengan kuasa Allah beliau berpeluang untuk hidup selama enam tahun lagi. Walaupun keputusan itu begitu pahit dirasakan, namun Tun masih kelihatan begitu tenang dan tetap mahu menyembunyikan penderitaan yang ditanggungnya di sebalik senyuman dari pengetahuan umum. Inilah satu sifat yang terpuji seorang pemimpin seperti Tun yang terkenal sebagai seorang yang berdisiplin dan berdedikasi. Beliau tidak mahu penderitaan yang ditanggungnya dihebohkan semata-mata kerana tidak suka menyusahkan rakyat. Hanya sebilangan kecil saja yang tahu betapa serius penyakit yang sedang yang ditanggung oleh Tun ketika itu.

Walaupun dalam keadaan uzur, Tun masih mampu melipatgandakan usahanya dalam berbagai bidang. Ya, begitulah Tun yang berjiwa pemimpin yang begitu gigih memimpin Malaysia ke mercu kejayaan. Kemudian pada 22hb Disember 1975, beliau telah pergi ke London untuk menjalani pemeriksaan doktor. Pada awalnya rawatan yang diterima menunjukkan kejayaan dan beliau beransur pulih. Tetapi dengan tiba-tiba penyakitnya menyerang semula dan menjadi bertambah serius sehingga akhirnya beliau gagal untuk diselamatkan. Tun menghembuskan nafasnya yang terakhir sebelum sempat pulang ke tanahair dalam usianya yang menjangkau 56 tahun.

Kepulangan Tun disambut dengan cucuran airmata dari segenap lapisan masyarakat yang penuh sesak menanti di lapangan terbang antarabangsa Subang. Pada masa itu suasana suram menyelubungi ibu negara. Kelihatan hanya muka-muka sedih sayu dan sedu sedan kedengaran di mana sini mengiringi pemergian beliau. Sebagai seorang tokoh yang gigih dan banyak berjasa kepada negara, beliau telah disemadikan di Makam Pahlawan di Masjid Negara bertentangan dengan makam rakan seperjuangan beliau iaitu Allahyarham Tun Dr. Ismail.

Tun sebagai seorang putera bangsa yang berjasa telah mengabdikan diri selama lebih 20 tahun kepada nusa dan bangsa. Pemergiaan Tun merupakan satu kehilangan yang sukar dicari ganti. Walaupun ada pepatah yang mengatakan bahawa 'Yang patah akan tumbuh

dan yang hilang pastikan berganti', namun bagi kami, yang tumbuh itu tidak mungkin sama dengan yang patah.

Tun Abdul Razak adalah seorang pemimpin negara yang berkaliber. Ini jelas terbukti apabila kita melihat kemajuan yang pesat berlaku semasa negara di bawah pimpinan beliau. Sebagai seorang p pemimpin Tun mempunyai peribadi yang terpuji di mana sahaja beliau berada dengan sikap kewibawaan sebagai seorang pemimpin. Di samping itu juga beliau mengamalkan sikap berdisiplin dan berdedikasi dalam menjalankan tugas-tugasnya saban waktu, dan inilah dia punca kejayaan beliau sehingga dikenali sebagai 'Bapa Pembangunan Malaysia' memandangkan jasa-jasanya dalam bidang pembangunan dan lain-lain lagi.

Melalui rancangan 'Buku Hijau', Tun menggalakkan rakyat berdikari di samping cuba mengatasi masalah inflasi. Dasar Ekonomi Baru adalah idea Tun untuk membasmi kemiskinan rakyat dan menyusun semula struktur masyarakat di negara ini.

Pembentukan Malaysia 1963, merupakan perkembangan politik yang bersejarah di Tanah Melayu. Walaupun pembentukan ini telah mendapat tentangan dari setengah-setengah pihak, sekali lagi ketokohan Tun sebagai Menteri Pertahanan pada waktu itu terbukti. Krisis yang menimbulkan gejala-gejala yang tidak diingini, akhirnya dapat diselesaikan secara damai atas usaha-usaha Tun. Memang wajarlah Tun diberi gelaran 'Bapa Perdamaian' selain daripada 'Bapa Pembangunan'.

Setelah pilihanraya pada bulan Mei 1969, kekacauan telah meletus disebabkan oleh Kempen Pilihanraya yang berbau perkauman telah meluaskan lagi jurang perbezaan antara kaum yang memang telah sedia ada. Keadaan darurat ini menyebabkan pergantungan Parlimen Negara diperintah oleh Majlis Gerakan Negara. Tun memainkan peranan penting di sini di mana beliau di dalam taklimatnya kepada rakyat menyuarakan tentang baiknya pemerintahan demokrasi berparlimen, akan dapat memberikan perkhidmatan yang terbaik kepada rakyat.

Sebagai seorang pemimpin negara yang berpandangan jauh dan cintakan kepada keamanan, dari fikirannya lahirlah ASEAN atau Persatuan Negara-negara Asia Tenggara. Deklarasi pembentukan ini

Memorial Tun Abdul Razak bertempat di Kuala Lumpur.

Potret Tun Abdul Razak dan Toh Puan Rahah.

Gambar perkahwinan Tun
dengan Toh Puan Rahah.

Di antara lawatan-lawatan yang dibuat oleh Tun,

Di antara pingat-pingat yang diterima oleh Tun.

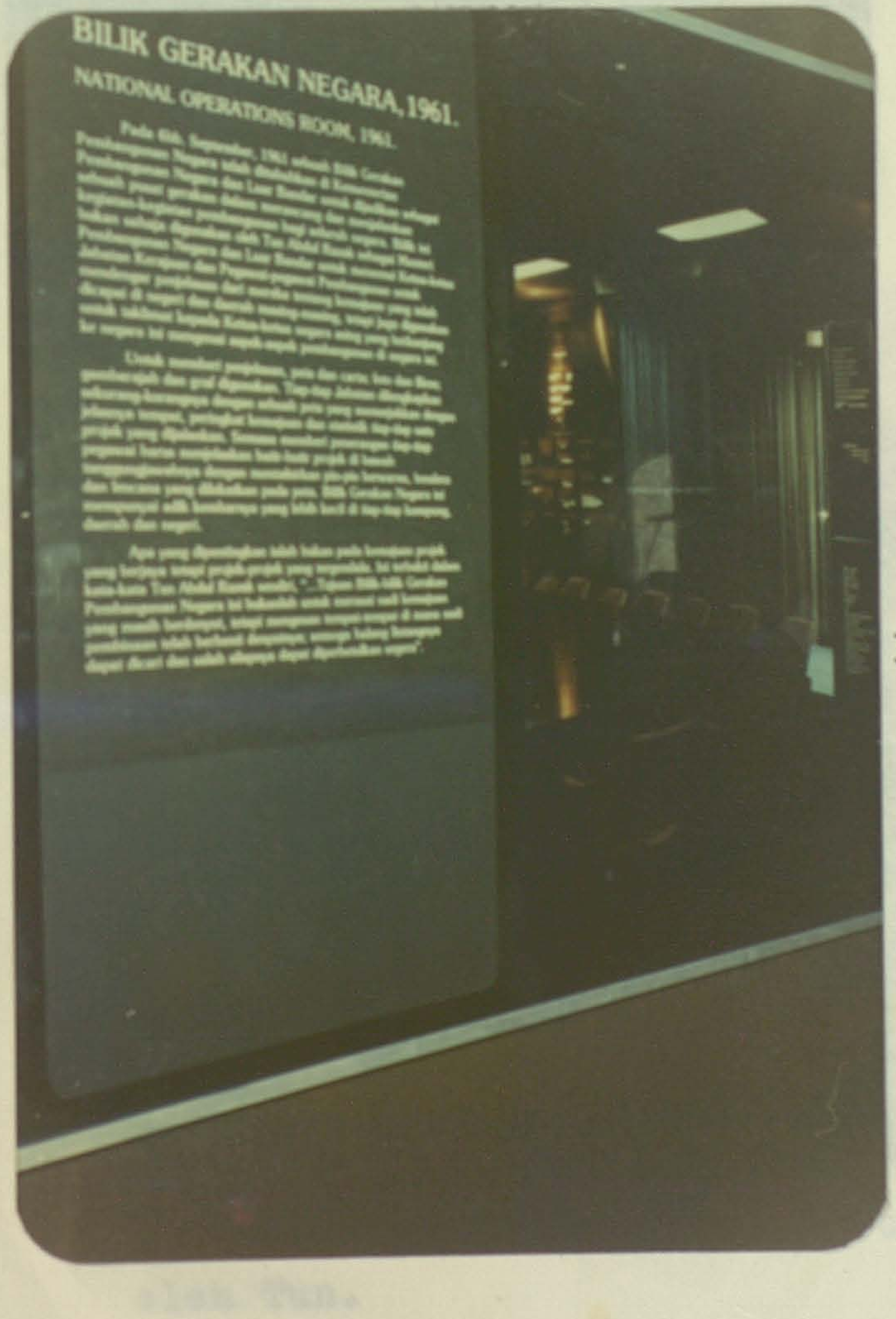

Bilik Gerakan Negara.

Koleksi keris Tun Abdul Razak.

Sebahagian daripada cenderamata yang diterima oleh Tun.

telah ditandatangani oleh beliau selaku Timbalan Perdana Menteri Malaysia, Menteri Hal Ehwal Luar Indonesia, Setiausaha Menteri Hal Ewal Luar Singapura dan Menteri Hal Ehwal Luar Tahiland pada bulan Ogos 1967. Dalam usaha untuk mencapai matlamat ASEAN persetujuan telah dicapai untuk mengadakan persidangan tahunan Menteri-menteri Luar ASEAN. ~~Deklarasi Kuala~~ Lumpur pada 27hb November 1971 merupakan persidangan Menteri-menteri Luar ASEAN dan di akhir perbincangan, Menteri Luar dari wakil khas telah menandatangani perisytiharan di mana Asia Tenggara dijadikan kawasan aman, bebas dan berkecuali. Dengan perisytiharan ini nama Tun kian dikenali di merata dunia.

Kementerian Hal Ehwal Luar Negeri merupakan satu kementerian yang penting dalam menjalin hubungan luar negeri Malaysia dengan negara-negara luar. Sehubungan dengan ini Tun telah mengadakan lawatan ke luar negeri dan berbincang dengan ketua negara-negara tersebut untuk bertukar-tukar fikiran. Pada 25hb September 1972, beliau telah melawat Australia untuk memberi peluang kepada kedua-dua negara mengenali lebih dekat di samping mengukuhkan lagi jalinan persahabatan. Untuk mengakhiri konfrontasi yang berlaku antara Malaysia dan Indonesia, satu perjanjian keamanan telah ditandatangani oleh Tun sebagai Timbalan Perdana Menteri dengan Tun Adam Malik iaitu Menteri Luar Indonesia pada 11hb Ogos 1966. Lanjutan dari usaha ini keduanya telah menandatangani satu lagi perjanjian pada 17hb Mac 1970 yang menandakan kemuncak usahasama antara keduanya.

Untuk memajukan lagi perdagangan luar negeri, Malaysia telah mula mengubah dasar luarnya dengan membuat hubungan diplomatik dengan Rusia dan juga China. Lawatan ke Rusia telah dilakukan oleh Tun pada 20hb September 1972. Bersama dengan Perdana Menteri Rusia Tun telah berbincang mengenai perkara-perkara yang berkaitan dengan perhubungan di antara dua belah pihak, juga kedudukan antarabangsa.

Tun merupakan seorang pemimpin negara yang telah merintis jalan mengubah polisi yang lebih realistik dengan China, bilamana beliau telah melawat negeri China dengan tujuan untuk menubuhkan hu-

bungan diplomatik dengan China pada Mei 1974. Di sana beliau telah berbincang dengan Mao Tze Tung. Usaha yang dilakukan adalah menunjukkan Malaysia sebuah negara yang mengamalkan dasar bebas dan berkecuali. Berikutan dengan langkah ini, nama Tun juga Malaysia menjadi perhatian dunia.

Sebagai seorang Islam di mana ugama Islam menjadi ugama rasmi negara, beliau tidak lupa berusaha untuk meninggikan kedudukan umat Islam di Malaysia juga di dunia. Beberapa persidangan telah dihadiri oleh beliau seperti mengetuai rombongan Malaysia ke Persidangan Pertama Menteri-menteri Luar Islam di Jeddah, Arab Saudi pada 23hb Mac 1970. Hasil dari perbincangan ini Sekretariat Islam telah ditubuhkan di mana Malaysia diberi penghormatan untuk mencalonkan seorang setiausaha agong. Perjanjian mengenai ekonomi dengan negara Islam juga telah ditandatangani oleh beliau bilamana pada 20hb Januari 1975, Tun telah ke Kuwait menandatangani satu perjanjian kerjasama teknikal dan ekonomi dan perjanjian kebudayaan dan saintifik. Perjanjian ini juga telah ditandatangani dengan Emirah Arab Bersatu pada 25hb Januari Januari 1975.

Sebagai Menteri Pertahanan, beliau telah merasmikan beberapa buah tempat penginapan tentera. Dalah satu di antaranya ialah pada 10hb Mei 1965, beliau telah merasmikan Sekolah Latihan Tentera Udara Diraja Malaysia di Kepala Batas, Alor Setar, Kedah. Di sini beliau mengumumkan bahawa kerajaan pusat telah merancang untuk menubuhkan satu lagi angkatan udara yang kuat dan berkemampuan untuk menghadapi sebarang ancaman musuh samada dari dalam atau luar negara.

Beliau jugalah yang membentuk Dasar Pelajaran Kebangsaan dan pernah menjadi Menteri Pelajaran yang pertama di Persekutuan Tanah Melayu. Melalui 'Piagam Pelajaran' kerajaan Persekutuan Tanah Melayu telah diluluskan oleh Majlis Mesyuarat Persekutuan. Piagam ini akan mengwujudkan satu sistem pelajaran nasional dan juga bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan. Sistem ini juga dijangkakan akan membawa kepada perpaduan rakyat dan memperkayakan bahasa Melayu dan juga mempertinggikan lagi mutu pelajaran

bungan diplomatik dengan China pada Mei 1974. Di sana beliau telah berbincang dengan Mao Tse Tung. Usaha yang dilakukan adalah menunjukkan Malaysia sebuah negara yang mengamalkan dasar bebas dan berkecuali. Berikutan dengan langkah ini, maka Tun juga Malaysia menjadi perhatian dunia.

Sebagai seorang Islam di mana ugama Islam menjadi ugama rasmi negara, beliau tidak lupa berusaha untuk meninggikan kedudukan umat Islam di Malaysia juga di dunia. Beberapa persidangan telah dihadiri oleh beliau seperti mengetuai rombongan Malaysia ke Persidangan Pertama Menteri-menteri Luar Islam di Jeddah, Arab Saudi pada 23hb Mac 1970. Hasil dari persidangan ini Sekretariat Islam telah ditubuhkan di mana Malaysia diberi penghormatan untuk mencalonkan seorang setiausaha agong. Perjanjian mengenai ekonomi dengan negara Islam juga telah ditandatangani oleh beliau bilamana pada 20hb Januari 1975, Tun telah ke Kuwait menandatangani satu perjanjian kerjasama teknikal dan ekonomi dan perjanjian kebudayaan dan saintifik. Perjanjian ini juga telah ditandatangani dengan Emirah Arab Bersatu pada 25hb Januari Januari 1975.

Sebagai Menteri Pertahanan, beliau telah merasmikan beberapa buah tempat pengkalan tentera. Salah satu di antaranya ialah pada 10hb Mei 1965, beliau telah merasmikan Sekolah Latihan Tentera Udara Diraja Malaysia di Kepala Batas, Alor Setar, Kedah. Di sini beliau mengumumkan bahawa kerajaan pusat telah merancang untuk menubuhkan satu lagi angkatan udara yang kuat dan berkemampuan untuk menghadapi sebarang ancaman musuh samada dari dalam atau luar negara.

Beliau jugalah yang membentuk Dasar Pelajaran Kebangsaan dan pernah menjadi Menteri Pelajaran yang pertama di Persekutuan Tanah Melayu. Melalui 'Piagam Pelajaran' Kerajaan Persekutuan Tanah Melayu telah diluluskan oleh Majlis Mesyuarat Persekutuan. Piagam ini akan mewujudkan satu sistem pelajaran nasional dan juga bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan. Sistem ini juga dijangkakan akan membawa kepada perpaduan rakyat dan memperkayakan bahasa Melayu dan juga mempertinggikan lagi mutu pelajaran

kebangsaan tanpa menjejaskan bahasa lain. Laporan ini mengandungi polisi yang 'revolutionary' bagi sekolah-sekolah dan bertujuan menyatupadukan rakyat yang berbilang bangsa ini. Ia juga menjadi asas belia-belia yang sihat dan berpelajaran dan merupakan sumber tenaga pembangunan.

Yayasan Tun Abdul Razak telah dilancarkan oleh Menteri Kewangan, Tengku Razaleigh Hamzah di satu upacara yang dianjurkan oleh akhbar The New Straits Times di Hotel Hilton, Kuala Lumpur pada 20hb Februari 1976. Dalam upacara pelancaran ini, sejumlah $194,501,000 telah terkumpul dari semua peringkat rakyat untuk membantu golongan rakyat yang menderita dalam semua aspek tanpa mengira kaum bagi mengenang jasa allahyarham Tun terhadap negara. Dalam pelancaran juga, Ketua Hakim Negara Tun Mohd Sufian telah dilantik sebagai pengerusi Yayasan. Keluarga Allahyarham Tun pula diwakili oleh anak bongsunya iaitu Mohd Nasir.

Memorial Tun Abdul Razak didirikan sebagai memperingati jasa-jasa Allahyarham. Ianya bertempat di bekas kediaman beliau iaitu di Seri Taman. Di dalam Memorial itu terdapat berbagai-bagai barang kepunyaan Allahyarham dan keluarganya seperti koleksi-koleksinya, pingat-pingat, hadiah-hadiah dan sebagainya. Semasa hayatnya, Tun gemar mengumpul tongkat yang kebanyakannya merupakan cenderamata dari orang perseorangan atau pertubuhan-pertubuhan dari dalam dan luar negeri. Songkok Sulawesi Selatan dianygerahkan kepada beliau pada tahun 1972 dan ini merupakan tanda penghormatan daripada rakyat Propinsi Sulawesi Selatan, sempena lawatan beliau ke Indonesia pada bulan Mei 1972. Songkok ini merupakan penghormatan yang tertinggi dalam adat Bugis. Dengan Penganugerahan ini, Allahyarham bergelar 'La Tatta Ambralla Daeng Maneso' yang bermaksud 'Perkasa, pahlawan, tetap hati, teguh pendirian dan laksamana'. Anugerah yang diterimanya boleh dibahagikan kepada:-

1. Anugerah Antarabangsa Tun Abdul Razak.
2. Anugerah Kebangsaan Tun Abdul Razak.
3. Anugerah Tun Abdul Razak kepada satu pertubuhan di dalam Malaysia.

kebangsaan tanpa menjejaskan bahasa lain. Laporan ini mengandungi polisi yang 'revolutionary' bagi sekolah-sekolah dan bertujuan menyatupadukan rakyat yang berbilang bangsa ini. Ia juga menjadi asas belia-belia yang sihat dan berpelajaran dan merupakan sumber tenaga pembangunan.

Yayasan Tun Abdul Razak telah dilancarkan oleh Menteri Kewangan, Tengku Razaleigh Hamzah di satu upacara yang dianjurkan oleh akhbar The New Straits Times di Hotel Hilton, Kuala Lumpur pada 20hb Februari 1976. Dalam upacara pelancaran ini, sejumlah $194,501,000 telah terkumpul dari semua peringkat rakyat untuk membantu golongan rakyat yang menderita dalam semua aspek tanpa mengira kaum bagi mengenang jasa allahyarham Tun terhadap negara. Dalam pelancaran juga, Ketua Hakim Negara Tun Mohd Sufian telah dilantik sebagai pengerusi Yayasan. Keluarga Allahyarham Tun pula diwakili oleh anak bongsunya iaitu Mohd Nazir.

Memorial Tun Abdul Razak didirikan sebagai memperingati jasa-jasa Allahyarham. Ianya bertempat di bekas kediaman beliau iaitu di Seri Taman. Di dalam Memorial itu terdapat berbagai-bagai barang kepunyaan Allahyarham dan keluarganya seperti koleksi-koleksinya, pingat-pingat, hadiah-hadiah dan sebagainya. Semasa hayatnya, Tun gemar mengumpul tongkat yang kebanyakannya merupakan cenderamata dari orang perseorangan atau pertubuhan-pertubuhan dari dalam dan luar negeri. Songkok Sulawesi Selatan dianugerahkan kepada beliau pada tahun 1972 dan ini merupakan tanda penghormatan daripada rakyat Propinsi Sulawesi Selatan, sempena lawatan beliau ke Indonesia pada bulan Mei 1972. Songkok ini merupakan penghormatan yang tertinggi dalam adat Bugis. Dengan Penganugerahan ini, Allahyarham bergelar 'La Tatta Ambralla Daeng Manesa' yang bermaksud 'Perkasa, pahlawan, tetap hati, teguh pendirian dan laksamana'. Anugerah yang diterimanya boleh dibahagikan kepada:-

1. Anugerah Antarabangsa Tun Abdul Razak.
2. Anugerah Kebangsaan Tun Abdul Razak.
3. Anugerah Tun Abdul Razak kepada satu pertubuhan di dalam Malaysia.

Setiap anugerah antarabangsa atau kebangsaan boleh diberikan kepada mana-mana orang tidak kira warganegara, bangsa atau agama.

Walaupun jasad beliau telah bersemadi, namun hati dan jiwa Tun masih tetap bersama kita dari Perlis hinggalah ke Sabah, di mana beliau telah banyak menyumbangkan bakti yang tidak terhingga banyaknya. Di mana ada kejayaan, di situlah Tun bersama kita.

'Seluruh hidupnya adalah untuk Malaysia'.

Bahan-bahan rujukan adalah dari:-

1. Memorial Tun Abdul Razak, Kuala Lumpur.

2. Riwayat Hidup dan Zamannya, William Shaw.

3. Majallah Mastika.

4. Majallah Dewan Masyarakat.

5. Akhbar-akhbar.